

Anonimizált változat

Fordítás

C-18/21 - 1

C-18/21. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2021. január 12.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Oberster Gerichtshof (Ausztria)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. november 27.

Felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

Uniqa Versicherungen AG

Ellenérdekű fél a felülvizsgálati eljárásban:

VU

[omissis]

Az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) [omissis] az Uniqua Versicherungen AG, Bécs [omissis] jogosult és VU, Kirchweidach, [omissis] Németország [omissis] kötelezett között 37 820,91 euró megfizetése iránt folyamatban lévő ügyben a jogosultnak a fellebbviteli bírósággént eljáró Handelsgericht Wien (bécsi kereskedelmi bíróság, Ausztria) 2020. szeptember 16-i [omissis], a Bezirksgericht für Handelsachen Wien (bécsi központi kerületi kereskedelmi bíróság, Ausztria) 2020. június 9-i végzését [omissis] hatályon kívül helyező végzése elleni felülvizsgálati kérelme nyomán tartott zárt ülésén

a következő végzést

hozta:

I. Az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti az Európai Unió Bírósága elé: **[eredeti 2. o.]**

Úgy kell-e értelmezni az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló, 2006. december 12-i 1896/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 20. és 26. cikkét, hogy e rendelkezésekkel ellentétes az e rendelet 16. cikkének (2) bekezdésében az európai fizetési meghagyással szembeni ellentmondás benyújtására előírt 30 napos határidőnek az osztrák Bundesgesetz betreffend Begleitmaßnahmen zu COVID-19 in der Justiz (a Covid19-járvánnyal kapcsolatos, igazságszolgáltatást érintő intézkedésekről szóló szövetségi törvény) 1. §-ának (1) bekezdése révén történő megszakadása, amely rendelkezés szerint a polgári ügyekben folyó eljárások esetében valamennyi olyan eljárásjogi határidő, amelynek megkezdésére okot adó esemény 2020. március 21-ét követően következett be, vagy amely ezen időpontig nem járt le, 2020. április 30-ával megszakad, és 2020. május 1-jével újratekődik?

II [omissis] [az eljárás felfüggesztése]

I n d o k o l á s:

1 **1. A tényállás és az eljárás**

2 A Bezirksgericht für Handelsachen Wien (bécsi központi kerületi kereskedelmi bíróság) 2020. március 6-án elsőfokú bíróságként európai fizetési meghagyást bocsátott ki, amelyet a Németországi Szövetségi Köztársaságban lakóhellyel rendelkező kötelezett részére 2020. április 4-én kézbesítettek. Az alperes e fizetési meghagyással szemben 2020. május 18-án postára adott levelével ellentmondást terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság az ellentmondást késedelmes jellege miatt elutasította, és ezt azzal indokolta, hogy az ellentmondást nem az európai fizetési meghagyásos eljárás létrehozásáról szóló, 2006. december 12-i 1896/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 1896/2006 rendelet) **[eredeti 3. o.]** 16. cikkének (2) bekezdésében előírt 30 napos határidőn belül terjesztették elő.

3 A fellebbviteli bíróságként eljáró Handelsgericht Wien (bécsi kereskedelmi bíróság) hatályon kívül helyezte ezt a végzést. Az ellentmondás benyújtásának 1896/2006 rendelet 16. cikkének (2) bekezdése szerinti határideje az osztrák Bundesgesetz betreffend Begleitmaßnahmen zu COVID-19 in der Justiz (a Covid19-járvánnyal kapcsolatos, igazságszolgáltatást érintő intézkedésekről szóló szövetségi törvény) (a továbbiakban: 1. COVID-19-JuBG, BGBl. I-16/2020) 1. §-ának (1) bekezdése értelmében megszakadt. E rendelkezés szerint valamennyi bírósági eljárás keretében 2010. március 22-én vagy azt követően 2020. április 30-áig megkezdődött eljárásjogi határidő megszakad, és 2020. május 1-jével újratekődik.

4 E végzéssel szemben a jogosult felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben az elsőfokú határozat helybenhagyását kéri.

5 Az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság) úgy határoz, hogy felfüggeszti a felülvizsgálati eljárást, és az ügy megoldása szempontjából lényeges, az 1896/2006 rendelet értelmezésére vonatkozó uniós jogi kérdést terjeszt az Európai Unió Bírósága elé.

6 **2. Jogsabályok**

7 2.1. Az uniós jog

8 Az 1896/2006 rendelet 16. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

Az európai fizetési meghagyással szembeni ellentmondás

(1) A kötelezett az európai fizetési meghagyással együtt kézhez kapott, a VI. mellékletben található „F” formanyomtatvány felhasználásával a származási bíróságnál ellentmondást nyújthat be az európai fizetési meghagyással szemben. [eredeti 4. o.]

(2) A ellentmondást a meghagyás kötelezettnek történő kézbesítése időpontjától számított 30 napon belül kell megküldeni.

9 Az 1896/2006 rendelet 20. cikke a következőképpen szól:

Felülvizsgálat különleges esetekben

(1) A 16. cikk (2) bekezdésében megállapított határidő lejártát követően a kötelezettnek jogában áll az európai fizetési meghagyás felülvizsgálatát kérni a származási tagállam hatáskörrel rendelkező bíróságától, feltéve, hogy haladéktalanul jár el, és:

a) i. a fizetési meghagyást a 14. cikkben előírt valamely módon kézbesítették;

és

ii. a kézbesítés – a kötelezett önhibáján kívül – nem történt meg kellő időben ahhoz, hogy védelméről gondoskodhasson,

vagy

b) a kötelezettet vis maior vagy önhibáján kívüli különleges [helyesen: rendkívüli] körülmények akadályozták abban, hogy a követelés ellen ellentmondással éljen.

(2) A 16. cikk (2) bekezdésében megállapított határidő lejártát követően a kötelezett kérheti az európai fizetési meghagyás felülvizsgálatát a származási tagállam hatáskörrel rendelkező bíróságától abban az esetben is, amennyiben a fizetési meghagyást egyértelműen tévesen bocsátották ki, tekintettel az e

rendeletben megállapított követelményekre, vagy egyéb különleges körülményekre. [eredeti 5. o.]

(3) Amennyiben a bíróság – azon az alapon, hogy az (1) és (2) bekezdésben említett felülvizsgálati okok egyike sem áll fenn – a kötelezett kérelmét elutasítja, az európai fizetési meghagyás hatályban marad.

Amennyiben a bíróság úgy határoz, hogy a felülvizsgálat az (1) és (2) bekezdésben megállapított okok valamelyike alapján indokolt, az európai fizetési meghagyás semmis.

10 Az 1896/2006 rendelet 26. cikke a következőképpen szól:

A nemzeti eljárásjoggal való kapcsolat

Minden olyan eljárási kérdésben, amelyről ez a rendelet kifejezetten nem rendelkezik, a nemzeti jogot kell alkalmazni.

11 2.2. A nemzeti jog:

12 A 2020. március 21-én kihirdetett 1. COVID-19-JuBG 1. §-a (1) bekezdésének első és második mondata az európai fizetési meghagyás kötelezett részére 2020. április 4-én történő kézbesítésekor, valamint az ellentmondás alperes által 2020. május 18-án történő megküldésekor hatályos 4. COVID-19-Gesetz (4. Covid19 törvény) (BGBl. I 24/2020) szerinti változatában a következőképpen szól:

A polgári ügyekben folyó eljárások

A határidők megszakadása

1. § (1) A bírósági eljárásokban 2020. április 30-ával megszakad valamennyi eljárásjogi határidő, amelynek megkezdésére okot adó esemény e szövetségi törvény hatálybalépését követően következik be, valamint megszakadnak az e szövetségi törvény hatálybalépéséig le nem járt eljárásjogi határidők. E határidők újratekintendők.

13 **3. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés indokolása [eredeti 6. o.]**

14 3.1. Az osztrák jogirodalomban ellentétes álláspontok léteznek azon kérdés kapcsán, hogy az európai fizetési meghagyással szembeni ellentmondás benyújtására az 1896/2006 rendelet 16. cikkének (2) bekezdésében 30 napban megállapított határidőre is alkalmazni kell-e valamennyi eljárásjogi határidőnek polgári eljárások tekintetében az I. COVID-19-JuBG 1. §-ának (1) bekezdésében előírt megszakadását, vagy az 1896/2006 rendelet 20. cikke az I. COVID-19-JuBG 1. §-ának (1) bekezdésében foglalt nemzeti rendelkezést e határidő tekintetében alkalmazhatatlanná teszi.

- 15 3.2. Az egyik álláspont szerint az 1896/2006 rendelet 20. cikke (elvontan) figyelembe veszi a Covid19-válsághoz hasonló helyzeteket, és ennek érdekében előírta az európai fizetési meghagyás felülvizsgálatának, és adott esetben semmissé minősítésének lehetőségét. A nemzeti jog alkalmazása tehát az 1896/2006 rendelet 20. cikkének éppen a *vis maior* eseteire tekintettel – amelynek a Covid19-válság is minősülhet – létrehozott szabályozásra tekintettel nem megengedett [omissis].
- 16 3.3. Az ezzel ellentétes álláspont arra az eredményre jut, hogy az I. COVID-19-JuBG 1. §-ának (1) bekezdését az 1896/2006 rendelet 20. cikke szerinti felülvizsgálati eljárásra vonatkozó szabályok nem „érvénytelenítik”. Az 1896/2006 rendelet 16. cikkének (2) bekezdésében csak az ellentmondás benyújtására nyitva álló határidő időtartamát szabályozza. E határidő esetleges megszakadásának kérdését európai szinten nem szabályozták, így az 1896/2006 rendelet 26. cikke szerint e tekintetben a nemzeti jogot kell alkalmazni. Az 1896/2006 rendelet elfogadásakor nem vették figyelembe a Covid19-járványt. Az 1896/2006 rendelet 20. cikke (1) bekezdésének a) pontja **[eredeti 7. o.]** csak „egyes esetekben való méltányosságra” irányul, és nem tartalmaz semmilyen, kivételes helyzetre (mint például a jelenlegi Covid19-válságra) vonatkozó általános szabályozást. Alapvetően valamennyi eljárásjogi határidő I. COVID-19-JuBG 1. §-ának (1) bekezdésében előírt általános megszakadását ezért e rendelkezés nem „érvényteleníti”, tehát azt az 1896/2006 rendelet hatálya alá tartozó esetekben alkalmazni kell.[omissis]
- 17 3.4. Az I. COVID-19-JuBG 1. §-ának (1) bekezdésére vonatkozó előkészítő anyagok szerint [omissis] a társadalmi élet Covid19 általi korlátozásai az [osztrák] bírósági eljárásokra is kiterjednek. Mind a bírósági személyzet, mind a jogi hivatások [képviselőinek], valamint a felek betegség miatti vagy „intézkedéstől függő” kiesése miatt valamely cselekmény elvégzése nem mindig lehetséges vagy ajánlott a törvény által előírt határidőn belül, ha az emberek közötti személyes kapcsolattartást a lehető legnagyobb mértékben el kell kerülni. Ezért a polgári ügyekben bizonyos ideig valamennyi (törvény és bíróság által meghatározott) eljárási határidőt meg kell szakítani, kivéve azokat, amelyek a szabadságelvonással járó intézkedések fenntartásával kapcsolatos eljárásokban kezdődnek vagy folynak. Ennek az általános rendelkezésnek az a célja, hogy a bírósági eljárásban részt vevő valamennyi fél és képviselői számára gyorsan jobbiztonságot biztosítson.
- 18 3.5. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint kérdéses lehet, hogy mindazon eseteket, amelyekben **[eredeti 8. o.]** a Covid19-válság és annak az európai fizetési meghagyásos eljárásra gyakorolt hatásai miatt fennáll annak a veszélye, hogy a kötelezett önhibáján kívül elmulasztja az ellentmondás kellő időben történő előterjesztését, illetve az e célból az 1896/2006 rendelet 16. cikkének (2) bekezdése alapján rendelkezésre álló határidőt, e rendeletnek kimerítő jelleggel kell oly módon szabályoznia, hogy e tekintetben csak az európai fizetési meghagyás felülvizsgálatára vonatkozó, az 1896/2006 rendelet 20. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti olyan jogorvoslat álljon rendelkezésre,

amelynek benyújtása adott esetben azt eredményezi, hogy az európai fizetési meghagyást az 1896/2006 rendelet 20. cikke (3) bekezdésének második mondata szerint semmisnek nyilvánítják. Ezen értelmezés mellett szólhat, hogy a Covid19-válság esetében az 1896/2006 rendelet 20. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében vett *vis maior* esetről, illetve rendkívüli körülményről van szó, és hogy az eljárások I. COVID-19-JuBG 1. §-ának (1) bekezdésében szabályozott megszakításának célja (a határidő-mulasztás Covid19-válság alapján fennálló veszélyének elkerülése) az 1896/2006 rendelet 20. cikke (1) bekezdése b) pontjának céljához hasonló (amely rendelkezés a megszakítást kizárólag a kötelezettet hátrányosan érintő *vis maior* esetekre, illetve rendkívüli körülmények esetén írja elő). Eszerint feltételezhető, hogy az ellentmondás benyújtására az 1896/2006 rendelet 16. cikkének (2) bekezdésében előírt határidő az 1896/2006 rendelet 20. cikke (1) bekezdésének b) pontja mellett nem vethető alá (az I. COVID-19-JuBG 1. §-ának (1) bekezdéséhez hasonló) eltérő olyan nemzeti szabályozásnak, amely e határidő elmulasztása Covid19-járványból eredő veszélyének (valamennyi eljárásjogi határidő általános megszakításával történő) megelőzésére irányul.

- 19 3.6. Másrésztől azonban azt is fontolóra lehet venni, hogy az ellentmondás benyújtására az 1896/2006 rendelet 16. cikkének (2) bekezdésében szabályozott határidő megszakításának – és későbbi újbóli megnyílásának – **[eredeti 9. o.]** eljárásjogi kérdését e rendelet (formálisan) nem szabályozta (különösképpen nem a 20. cikkében), így e kérdésben az 1896/2006 rendelet 26. cikke szerinti a nemzeti jogot [omissis] kell alkalmazni.
- 20 3.7. Mivel az 1896/2006 rendelet 20. és 26. cikkének szövege nem teszi lehetővé e kérdés világos és egyértelmű megoldását, e jogkérdés tisztázását az Európai Unió Bíróságától kell kérni.
- 21 [omissis] [az eljárás megszakítása]
[omissis]